

ŽENSKÁ HLÍDKA

Předsedkyně M. Burešová

Jaroslav Vrehlický:

SMUTNÁ NÁLADA

Bolest má tíží — kam se hnu, všady, proč nemožno jedenkrát bez ní žít! Naději lužných vzdušné vy hrady, proč nutno vás vždy jen v troskách zřít!

O, hořké to na rtech, jak hořké cit! Proč prázdno jsou, živote, všechny tvé spády, a chtěl jsem tak volně, veselé žít!

Láska má tíží — Tojik se smála, když poprv jsem ptal se jí: "Cheš mou být?"

Jen chvíli zde stála, mžítka jen spala na srdci mém — proč musila jít! Proč celá se nemohla tam skrýt? Snad já se báš vsakutku, či ona se bála mne na oči zavřené polibit!

Osud má tíží — Co jen s ním počnu? Do bouří šve mne, ruší můj klid, vlk vyje a dveří, sap bývá v mračnu a slzy jen ret má, když chce pít. Já dal mu srdce, můj' ještě víc chci? Deané chléb suchý Nutností načnu, v okovech ptáku tázno je smít!

'MNOHO POVOLANÝCH, ALE MÁLO VYVOLENÝCH.'

Jest věru pravdivé přísloví, hodící se pro lid všecken v zaměstnání jeho, ještě dnes, zrovna tak jako za starých dob. Ač se lid ve všem dle postupu času zdokonaluje, přece mnoho jich dosud nechápe, že jsou rozdíly v schopnostech, hodících se v různá povolání.

Jsou povolání v životě lidském, která vyžadují reprezentace charakteru osob, živý čistý život, bezúhonný, má-li být práce její vlivnou a skutečně cennou, zvláště v morální stránku. Osoba, která chce poučovat, kárat, aneb jiným předpisovat, musí vždy žít příkladem napřed, tak aby ti, jím následující, nepřišli v trpké sklamaní. A pak se může říci, že vůdce takový jest pro místo toto povolán.

Však bohužel, dnes se málo dbá pravidel, jež nám určují místa v životě a v povolání a, i mezi, do kterých nám dovoleno zasahovati. Až přijde lid k poznání tomu, že každý má zde své místo, jeden jako druhý, každému určený cíl životní, bez zasahování a strpčování života svých bližních, pak bude lid šťastnější a spokojenější ve svém povolání.

Jest mnoho takových, kteří se derou do postavení, pro něž nemají schopnosti, aniž vědomosti. Však, dokud nedojde povinnosti této krásný princip, ostané vždy pokračo toto v oběhu — že je dosud mezi námi mnoho povoláných, ale velice málo vyvolených.

ŽENSKÁ STÁTNÍ OBRANNÁ RADA.

Jest mně divné, že je tak málo českých žen, jež věnují pozornost ženské státní obranné radě, ač již mnoho vykonala, nejen v oboru chránění státu před živlem pro-německým a nežádoucím, který ohrožoval svojí činností naše produkty, naše industrie a naše špižirny, ale vykonala ohromný kus práce na poli vývinu našich dětí a jejich ochrany, a stanovejí jejich stáří dle duševních schopností a nikoliv dle roků, míry to doby. Učinila nápor na registrování žen a nápor sebrání ošetrovatelek, jež vlada naše požadovala. Za nepřítomnosti mužů, již se odebrali do boje za princip svobody a právo malých národů a za demokracii světa uvolila se konati svoji povinnost spolu s muži co armáda, chránící zásoby pro bojující, chránící rodin a jejich domov před zradou.

V tomto světovém boji je dosud mnoho žen, které sobě neuvědomily svoji povinnost vůči této zemi, avšak mezi námi Češkami je dosud ještě malé pochopení vůči našim povinnostem, nejen ku této naší nové vlasti, ale i také vůči našemu českému národu, který je dnes jedním ze spojených, bojujících za demokracii a práva malých národů, aby měl jeden každý místo na výsluní. Bylo již mnoho psáno v tomto listě a Ženské Hlídky o ženské státní ochranné radě, avšak zdá se, že je posud mnoho těch žen, které nedbají, ať se kolem nich děje cokoli, nevěnují tomu pozornost. Když pak jsou žádané, by také něco vykonaly pro sebezábranu a něco v

Z ČINNOSTI ŽENSKÉHO VOJENSKÉHO VÝBORU.

Schůze Ženského vojenského výboru Národního sdružení a odbočky Červeného kříže, jež se ve středu, dne 7. t. m., konala, byla četně navštěvena. Schůzi zahájila předs., p. Mil. Burešová; protokol nebyl čten, poněvadž tajemnice, p. Jos. Janáková, nebyla přítomna; místo tajemnice zastávala p. Rose Křečková. Paní Julie Štěněnková podala zprávu, že pro Č. K. upletly a odvedly 65 světra a jelikož Č. K. nemá vlnu, tu se pletlo a dosud plete pro "Věelky". P. Burešová podala zprávu, že od ledna se usilo pro nemocence přes 800 kusů koší a kanjak a odvedlo několik párů ponožek; předsedka též podala zprávu, že úřadovna Č. K. požaduje od odboček výkaz pracovníka každého měsíce a dle množství členek bude každé odbočce udělena kvota práce, kterou musí každá odbočka vykonati. Prvního září se opět po měsíčním odpočinku zahájí práce a to dvojnásobně, ač mnoho žen pracuje stále pletením ponožek a pod.

Předsedka požádala členky, by využítkovaly této vhodné doby a pracovaly pro "Věelky". Účel je ten samý, jako má Č. K. a práce obojí je pro naše vojny a pro spojení.

Jelikož byla naše odbočka vyvolána, by brala podíl na velkém díle — "Bazaru Svobody", pořádaném 1. září a jenž potrvá po celý týden, ve prospěch české akce, bylo povoleno z kasy \$15.00 na bazar a přivodu se členky s účastí jednotlivě. — Ve schůzi této bylo odvedáno a s díky přijato \$5.00 od p. Marie Donátové, jež darovala na nitě, poněvadž se práce nemůže súčasnit. Všech členek činných je kolem 40, ježto po zaobeznání obvyklého kroužku "Věelky" Č. N. S. a jiných různých odboček, krajanky naše se rozdělily ku práci v těchto — každá hledí jít tam, kde to má nejlépe, neboť práce tato jde na jeden účel — pro spojení!

ANTONIE TOBIÁŠOVÁ, ARLINGTON, NEBR.

30. července, 1918. — Ctěná pořadatelko "Ženské Hlídky"! Jak vám zajisté známo, vyprodali jsme náš majetek v South Omaze v domě, jež koupíme něco v Omaze, aneb možno-li v některém menším městečku ve v okolí Omahy, což by se nám bylo zamlouvalo nejlépe, neb jsem si již dávno přála být z toho nepřijemného zápalu dále a bydlet opět někde na zdravém vzduchu. Prohlédli jsme mnoho majetků v Omaze, nemožnou však nalézt, co by se nám zamlouvalo; buď byla stavba stará, neb schůzelo něco jiného, proto navštívili jsme několik v okolí městeček, avšak se stejným výsledkem. K poslední navštívili jsme Arlington, kde se nám velice líbilo. A také podařilo se nám koupiti zde nový cihelný a úplně moderně zařízený dům o tři světlých s pěkným velkým a světlým basementem na velkém rohovém lotu. Dali jsme se hned do práce a osázeli lot všemožnou zeleninou, které vzdor tomu, že nám zde od května pořádne nenamoklo, vesměs se nám v hojnosti urodilo. Jsme zde úplně spokojeni, a neměníli bychom za náš bývalý domov. Ovce — jako třetí a žabek možno zde koupiti velmi lacino, jakož i mléko a maslo, a to mléko nefalšované, neboť krávy zde mají hojnost pastvy. Měli jsme zde již mnoho návštěv jak z Omahy, tak i ze South Omahy a přála bych si, kdybyste i vy, paní pořadatelko, nás navštívila; kuřátek máme dosti a proto vám můžeme též nějakým posloužit. Z Omahy jest to krásná projížďka; cesty jsou dobré a automobilem to možno ujet za půldruhé hodiny. S tím přijímáte, ctěná pořadatelko, srdečný můj pozdrav a budeme se těšit, že nás zde též navštívíte.

Milá přítelkyně! Přijímáte především velký dík za vzpomínku a za laskavé pozvání, které s radostí přijímám a jak mne bude možno, použiji oné příležitosti. Těší mne, že se v novém domově líbí a přejí vám zdraví a spokojenost úplně. A jelikož jste přece jen od nás trochu vzdálená, tož bude nás všechny těšit, když slespíš občas tímto způsobem v Ženské Hlídky se budeme scházeti, na což se bude těšit —

Pořadatelka.

VINCI BLATSKÁ, IOWA CITY, IOWA.

Ctěná paní pořadatelko "Ženské Hlídky", jakož i všechny rozličné krajanky, přijímáte vespolek srdečný můj pozdrav! Musím vám též podat zprávu, že ještě žiji, ačkoliv mne ten revmatism stále pronásleduje a souží. Noha se mně sama zahojila, tak že jsem vašich rad ani nepoužila, nieméne všechny ty návody jsem si pečlivě pro případ potřeby uchovala. Jakmile se mi neduh někdy obnoví, tak se budu dle vaší rady řídit, ježto sledávám, že je to všecko velmi dobré. Prosim za odpuštění a tisícekrát díky všem! Jest mně nemožným každému odepisovat zvlášť, ježto jsem velký počet dopisů obdržela a mimo to se pevně domnívám, že všechny budete toto číst. Nyní začíná být v "Ženské Hlídky" málo dopisů a tak jest mně smutno. Což vy, dřívejší horlivé dopisovatelky, ne máte ani chvíli času! Pakli však máte někdy trochu volno, tu jste asi příliš unaveny — že ano?! Však ani sama nevím, co bych psala, neboť nového tu ničeho není. Od samého jara téměř stále zde přšelo, tak že vodá v řece značně vystoupla a i budovy s ledem odplavila, což má za následek, že jest sem led z jiných míst zaslán. Krajina v okolí řeky byla daleko zaplavena, ba i zdejší park a snad každý se šel dívat k řece. Zde přítomně panuje velký smutek a sice následkem toho, že od tud mnoho mladších odešlo na vojnu. Na všech stranách jest slyšet pláč a nárek a ačkoliv není zde nic veselého, přece vzdor všemu si zapívám — "k nám žádný nechodí, k nám se každý bojí, že jsem nemocná". Velice potěšil mne dopis jednoho dopisovatele, neboť ten pán umí zjisti dobře hádat; z mého dopisu seznal můj stav a osud — právem řekl, že klid by mne nejspíše vyčlel a je mně to divným, že hned na to vzpomenu. Musí to být muž vzdělaný a vůči ženám galantní. Je to jeden člověk, jenž se mne zastal, kdežto zde každý by ještě na oheň přikládal. Ctěný pane! Kde pak já bych mohla nalézti spokojenost, jež nemožno pracovat a všude budu jen na obtíž! To je pak špatná spojoenost, když ani sama sobě nemožno posloužit. Nejsm babičkou, čím 50 roků, přes to ale na ten věk nevyhlížím staře a nemám ještě vlasy bílé. Děti nemám žádných a nechtěla bych se zajisté tak opouštěnou; kdybych nějaké měla, snad měly by pro mne eít. Pakli byste si přál o můj osudu více vědět, sdělte mi svoji adresu a já vám mile ráda vše vysvětlím. Ještě jednou vám všem děkuji. Nyní musím dopis ukončit a přišťe budu psát více a snad i něco veselějšího. Zároveň vás žádám za laskavé otištění této písně, jež se zpívá jako "Hej, Slované!"

UTRPENÍ FRANCOUZSKÝCH ŽEN A DÍVEK V MOCI HUNŮ.

Lékařka Dr. Esther Clayton Lovejoyová přednášela před Federací ženských klubů v Hot Springs, Ark., o strašlivém utrpení francouzských žen a dívek, nacházejících se v moci zvrácených Hunů, takové děsné případy, které se za záduých okolností nedají otisknouti.

Ženy z osazeného francouzského území jsou násilím nuceny k mateřství německými vojáky. Hunové dovolili jistému počtu francouzských žen navrátit se do Francie a sice přes Belgii, Německo a Švýcarsko, avšak ani jedné zdravé ženě, jež nemá více jak jedno dítě, není dovoleno vrátit se do vlasti.

Každá zajatá žena, mající jen jedno dítě, má pro Němce cenu jednoho dělníka a musí také nucenou práci konati vedle starosti o dítě. Hroznějším utrpením však pro tyto mučednice jest, že jsou nuceny mít ještě děti s německými vojáky, aby děti těch se pak znocil německý stát ke svým účelům.

Ženy trpí v této válce ukrutně, ale i národ, neboť žena jest nyní nucena konati těžší práce, což musí mít vliv na její konstrukci a vedle toho jest nyní ve Francii o polovinu méně porodů, nežli bylo před válkou.

Jednou z velkých obtíží pro francouzskou vládu jest otázka starosti o válečné běženice, jichž jest nyní asi 1,200,000 osob, většinou staré, neudrživé lidé, nebo nedostatečně živěné dívky, stížené tuberkulosou a jinými nemocemi. Lidé títo ovšem nemají pro válku nijaké ceny, naopak jsou velkou příteží pro vedení války, ale co dá se dělati?

Francie nese největší břemeno války na sobě a jest živou hradbou mezi barbarou a západní civilizací. Kdyby tato hradba měla být zničena, nastane všeobecná katastrofa pro všechny národy světa. Proto musí Amerika napnouti všechny síly, aby vále byl učiněn rychlý a vítězný konec.

NÁMLUVY A SNATKY JINDY.

V dobách dávno minulých ženich se odebíral se svými námluvčí

ČESKOSLOV. ŽENÁM.

Zijeme v době, kdy heroismus československého vojáka budí pozornost celého světa. A ťidv nás stoupá, pohledneme-li blíže do soukromého života našeho vojáka. Vidíme, že voják nás vybudoval svoji armádu na cizí půdě, zatíra co jeho rodné země úpí pod útlislem našich neúhlavnějších nepřátel; vidíme, že opustil svoji rodnou chatu, svoji matku, ženu, děti, jimž už kat utrhuje poslední sousto od úst, veden při tom jen vznešeným ideálem osvobození svých ujařmených zemí.

Náš voják jest hrdinou bez domova. A tu jest nepopíratelnou povinností československých žen, by našemu vojákovu nahradily to, čeho tak dlouho jest zbaven, to, co má každý příslušník jiné bojující armády, totiž — domov. Náš voják je šťasten, vší, že někdo naň myslí, že někdo proň cítí, stará se a pracuje.

Československé ženy americké konaly již dlouho tuto svoji povinnost, organizujíce se ve zvláštní pomocné spolky "Věelky", pracující pro československou armádu a já nepochybuji, že naše ženy ničím nedají se odraziti a budou i na dále tuto vznešenou svoji povinnost konati, ba jistě i ve větší míře.

Vím, že povinnost americké československé ženy jest dvojnásobná. Vždyť tu musí konati svoji povinnost nejen jako Češka neb Slovanka, nýbrž i jako příslušnice Spojených Států.

Jsem ale přesvědčen, že obřatvo československé ženy nebude menší, než heroismus našeho vojáka a že každá naše žena zhostí se důstojně svojí obtížné povinnosti v tom svatém přesvědčení, že tím přispěje bernou hřivnou ku osvobození našich ujařmených zemí.

Pomocné spolky "Věelky" jsou nutnou organizací národní a za sluhují podpory a uznání všech Čechoslavočků amerických.

Poruč. Miloslav Niederle, důstojník českoslov. missie ve Spoj. Státech.

mi, otec a bratry do domu otec nevěstina a tázal se: "Co stojí počestná nevěsta!" — Tehdy totiž stála žena v ceně tak vysokou, že nebylo jí třeba na "váhu" přidávati žádného zlatého závaží, naopak ženich musil zaplatiti za to, že nevěsta opustila dům otcovský a následovala jej do jeho bytu, kde mu mnohý užitek přinášela. Na otázku uchazeze o nevěstu nevěsta sama odpověděla: "Co mi cheete dát?" A nyní nastalo pravé kupování a smlouvání. Ženich položil do každého rohu svítilnice jeden peniz, a to opakoval tolikrát, až nevěsta řekla: "Dost!" Zdálo-li se ženichovi, že jest to již mnoho, počal smlouvat, až konečně popadl nevěstu do náručí a projádl, že s jeho strany již jest dosti dáno. Tyto peníze ve čtyřech rozích svítilnice položené byly prvým sňubním prstenem. Později ženich o nevěstu se ucházející dával jako cenu svou výbroj — brnění, které v dobách válečných mívalo velkou cenu. Longobardové také si nevěstu kupovali a jako cenu za ní dávali obyčejně plášť z drahocenné kožšiny. Zásnubnou formou kofinskou (Kolín n. R.) ve století 14. bylo odvedáno nevěstě hedvábného šátku, v němž zavázány byly 3 peněžní mince. Tento hedvábný šátek měl tentýž význam, jako nynější sňubní prsten a patil za uzavření vlápatelného manželství. Celý akt děl se před svědky. Tito obstoupili (uzavřeli) zasnoubující pár v podobě kruhu, a pak teprve ptával se otec nevěstin, zda-li v manželství s oním ženichem svoluje. Řekla-li, že ano, tu obdržela jako vzpomínku na onen kruh, přáteli utvořený, kroužek tří prsténků kovový, který se jí dával na čtvrtý prst levé ruky, jelikož prý krevní cévy z tohoto prstu jdou přímo do srdce. Tento způsob zasnoubení byl původem římského — a nastoupil místo starého "kupování" nevěsty. V 16. století byl způsob zasnoubování — sňubním prstenem — skoro již všeobecně rozšířen. Mimo zadávání si sňubního prstenu bývaly ještě i jiné zvyky při zasnoubení. Tak na př. ve Švábsku ve 12. století obdržel ženich 7 rublů a pak plášť s mečem jako symbol ochrany, v kterou se mu nevěsta svěřovala. V jiných zemích bývalo zvykem, že ženich stoupil nevěstě na nohu na znamení, že jí přijímá ve svou moc a své držení. Dnes by v tom snad mnoho spatřoval urážku dobrých mravů, ale tehdy nikdo něčeho podobného v tom nespatořoval. Pantofel paní zůstával v moci mužově na znamení, že on má panovati nad ní. Z toho zvyku má také původ ono říčení "pantoflový rek". Muž, který vydal z moci své pantofel ženy, zbaběl se tím panství nad ní, a ona pak nad ním triumfovala.

KDYŽ SJETE.

Mějte obě nohy na zemi. Hleďte, aby světlo padalo přes levé rameno. Hleďte, aby sluneční světlo nepadalo přímo na práci, aniž sjíte v přímě. Nesklánějte se nad šití, pozvedněte je k očím. Neukusujte nitě, škodí to zubu a je to vůbec nezdravé. Hleďte, aby strana po rubu byla pěkně zpracována. Používejte kratších nití spíše nežli dlouhých. Aby se nitě nekroutily, navlékněte jehlu, nežli nitě utrhnete. Dejte pozor, aby všechny uzličky byly neviditelné. Když stříháte dle vzoru, nevystríhávejte v poznamenaných místech zoubky čili vronky, nýbrž do takových míst vpíchněte špendlík, dva aneb tři, jak je poznamenaná.

Práci látky, které pouští, je dobře před praším namočiti do kbelíku vody, do níž jsme přidaly jednu uncí olověného cukru (sugar of lead) a nechat v tom látku močit přes noc.

LET POTATOES FIGHT

They Save Wheat. When you eat potatoes dont eat Bread

U. S. FOOD ADMINISTRATION